

No. 20. }

19de Mai 1889.

{ 15de Marg.

Stolekammeraterne.

Jeg glemmer aldrig en Begivenhed, der tildrog sig, medens jeg som en ganske liden Dreng gik i en bekjendt Skole i min Fødeby &c... To af mine Stolekammerater hed Henrik og Emil. De var noget ældre end jeg, og til Emil saa jeg op som til en overordnet baade i Lærdom og Leg. Egentlig ondskabsfuld var han ikke, men han satte en Vre i at blive anseet for vittig og morsom; vi frygtede ham, fordi han havde et vist Talent til at gjøre alting latterligt, saa at han syntes bestandig at være paa Udflyg efter noget at spoite over.

Paa den Tid, her er Tale om, var Henrik nylig kommen i Skolen, og vi andre kjendte ham endnu meget lidt. En Morgen fort for Skoletid traak han en Ko hen ad Veien mod en

nærliggende Mark, og en Flot Dreng, blandt hvilke Emil, mødte ham paa denne Vandring. Det var en udmærket Leilighed for Emil til at vise sin Dygtighed. "Hallo!" raabte han, "hvad foster Melken? Hør, Kammerat! Hvad fodrer du med? For jeg har aldrig seet et Dyr saa udmærket i Stand. Dreng, vil I se den allernyeste Parisermode, saa betragt de Støvler!"

Henrik nikkede til os med et fornoiet Smil, traak Koen videre til Marken, hvis Led han aabnede og omhyggelig luffede igjen, da Dyret var i god Behold indenfor, og fort efter traadte han ind i Klassen til os. Om Eftermiddagen, da Skoletiden var omme, hentede han Koen ud igjen og traak afsted med den, ingen af os vidste hvorhen, og hver Dag i to tre Uger forrettede han det samme Arbeide.

Drengene i vor Skole var næsten alle af velhavende Familie, og nogle af dem, saaledes Emil, var uforstandige nok til med en Slags Ringeagt at se ned paa en Discipel, som havde den Bestilling at trække afsted med en Ko. Emils haanlige Bemærkninger blev naturligvis ofte gjentagne. Han vilde ikke sidde ved Siden af Henrik; thi han affyede Staldlugt, sagde han. Nu og da spurgte han, hvorledes Koen befandt sig, idet han kaldte den "Kretturet", hvilket Ord han havde hørt Folk paa Landet bruge.

Med uroffelig Godmodighed taalte Henrik alle disse barnagtige Forsøg paa at krænke og ærgre ham. Ifke med et eneste Blik eller Ord forraadte han Brede eller Hevnløst. "Din Papa haaber en Gang at se dig som Melkeforpagter, kan jeg tænke," sagde Emil en Dag. "Hvorfor ikke?" spurgte Henrik. "Ja, jeg har saamænd ikke noget imod det, naar du bare helder Bandet rigtig af Spandene, idet du fylder dem." De andre lo, og Henrik svarede, ikke i mindste Maade fornærmet: "O, vær nu ikke bange! Bliver jeg nogenstunde Melkeforpagter, skal I faa godt Maal og god Mælk."

Dagen efter denne Samtale afholdtes den aarlige Examen, ved hvilken mange Herrer og Damer fra Byen og Omegnen var tilstede. Skolebestyreren uddelte Belønninger til de flittigste, og baade Henrik og Emil fik mange; thi i Kundskaber vare disse to lige vidt. Da den høitidelige Uddeling var forbi, gjorde Bestyreren opmærksom paa, at der var endnu en Belønning, en Guldmedalje, som sjelden blev tilkjendt nogen, ikke fordi den var saa

kostbar, men fordi det var meget sjelden, at nogen virkelig gjorde sig fortjent til den. Det var Belønningen for Heltemod. Den Dreng, der sidst fik den, var lille Georg, som for tre Aar siden reddede en blind Pige fra at drukne.

Derpaa fortalte Bestyreren følgende lille Historie for Selskabet: "For ikke længe siden morede nogle Skoledrengene sig paa Gaden med at sætte en Drage op, just som en fattig Dreng, der skulde til Molle, kom ridende forbi. Hesten blev sty og kastede Drengen af, hvorved han kom saa slem tilskade, at han maaatte bringes hjem og ligge i Sengen i flere Uger. Ingen af de Drengene, som, hvorvel uforsettlig, dog havde givet Anledning til Ulykken, gif hen at høre, hvorledes det gif med den tilskadedkomne. Men der var en anden Dreng, som i nogen Afstand havde været Vidne til det skete; han gif ikke blot hen at forhøre sig, men blev for at hjælpe.

Denne Dreng fik da at vide, at den syge var Sønnensøn af en fattig Enke, som ene og alene levede af at sælge Mælken af en god Ko, hun havde. Men, hvad skulde hun nu gribe til? Hun var gammel og lam, og hendes Barnebarn, som ellers havde drevet Koen paa Græs, laa nu hjælpeløs paa Sygeleiet. "Vær ikke bekymret for det, min gode Madam!" sagde Drengen, "jeg kan jo passe deres Ko". Med Tak og Betsignelse modtog den gamle hans Tilbud.

Men hans Godhed var ikke dermed forbi. Apothekersager kostet Penge, og dem var der ingen af i det fattige

(Fortf. paa Side 80).

M. B. Landstad.

Magnus Brostrup Landstad, Norges saa berømte Salmedigter, af hvem vi her giver et Billede, er født 1802 paa Maaço i Finmarken og der døbt i den nordligste Kirke paa Jorden, hvor hans Fader først var Prest. I Ensomhed og under mange Trængsler voxte han op i det gøldne Finmarken og siden i det affides Vinje i Thelemarken. I Thelemarken blev ogsaa Landstad selv Prest en lang Tid og samlede der sine Folkeviser. Han har ogsaa skrevet mange smukke og barnlige Sange, men især kjender I, kjære Børn, de mange herlige Salmer, som han har skrevet, f. Ex. "Jeg ved

mig en Sønn i Jesu Navn", "Jeg ligger her i Vaande," "Slukt er Dagens lyse Flamme," "Ser jeg mig i Verden om" o. fl. I Digtet "Et Sognebud" synger han saa vakker om en fattig døende Kvinde, som beder ham tage sig af hendes Barn; men da Moderen er død, og han vilde tage den lille Pige med,

Da grød hun og vilde det ikke,
Men sagde — og saa derhen :
"Hvem skal give Moder af drifte,
Naar hun oppaagner igjen?"

Landstad elskede de gamle lutheriske Kjernesalmer, var en tro Discipel af den lutherske Modertirke og har været til megen Velsignelse for den norske Kirke, hvor man med Tak til Gud længe vil bevare hans Minde. Han døde 1880, 78 Aar gammel.

Hjem. "Jeg har nogle Penge, som min Moder har sendt mig til et Par Støvler, men jeg kan nok hjælpe mig lidt endnu med dem, jeg har." "D, nei!" svarede Konen, 'det kan jeg ikke tage imod; men se her er et Par Træskostøler, jeg købte forleden til Søren, han kan jo ikke faa dem paa for det første. Hvis de blot vilde købe dem og give os, hvad de er værd, saa kunde vi komme godt ud af det." Drengen købte Støvlerne og og har nu slidt dem.

Da det blev bekendt mellem de andre Drengene i Skolen, at deres Kammerat havde den Bestilling at vugte en Ko, maatte han daglig være Gjenstand for Latter og Spot. Navnlig gav hans klodsede Støvler Anledning til stor Munterhed. Men han holdt freidig og tappet ud den ene Dag efter den anden, var aldrig bange for at lade sig se, vugtede Enkens Ko og gif med sine tykke Støvler. Den Forvisning, at han handlede ret, var ham nok, og han brød sig ikke om alle de Stikpiller, der vankede. Det faldd ham aldrig ind at forklare, hvorledes han var bleven Korogter; thi han vilde ikke smykke sig med sin Varmhjertighedsgjerning, og desuden nærede han i sit Hjerte ingen falsk Stolthed, som kunde bevæge ham til at ringeagte eller spotte nogen somhelst ny tig Livsgjerning. Det var rent tilfældig, at hans Lærer igaar opdagede hans hjertlige og selvfornegende Fremfærd. "Dg nu spørger jeg dem, mine Herrer og Damer, laa der ikke sandt Heltømød i denne Drengs Dpforsel? Nei, Mester Henrik, list dig ikke bag Stabet! Du er ikke bange for at blive spottet, saa maa

du heller ikke frygte for at blive rost. Kom kun frem, Henrik Hjelm, og lad os rigtig se dit ærlige Ansigt."

Da Henrik traadte frem med blussende Kinder, lod begejstrede Udraab fra de tilstedeværende, der alle som en udtalte deres Bifald over hans Dpforsel. Damerne viftede med deres Tørklæder, og Herrerne klappede i Hænderne af Fornøielse. De kluntede Støvler paa Henriks Fodder var nu en stolt Prydelse, og Medaljen blev overrakt ham under høie Bifaldsraab.

Lad mig ikke glemme til Slutning at fortælle noget godt om Emil. Han følte dyb Skam over sine ondssabsfulde Drillerier, og da vi skulde hjem, gif han med Læreren i Vinene hen og rakte Henrik Haanden, idet han bad ham om Forladelse for sin tidligere slette Dpforsel.

"Tænk ikke mere paa det!" sagde Henrik, "skal vi allesammen følges ad ud i Skoven, inden vi stilles i Ferien?" De andre Drengene fulgte, hver og en, Emils gode Exempel. Dg saa gif det under Jubel afsted til Skoven. Hvad det dog var for en glad Dag!

Gaade.

Det første du spiser, det andet du drikker,
Dg ofte de to i det tredje ligger.
Det hele er stundom et Indfald, en
Ryffe,
Men ret sørt den høi-ste jordiste Ryffe.

Entered at the post office Minneapolis, Minn., as second-class matter.

"Fædrelandet og Emigrantens" Trykkeri,
Minneapolis, Minn.